

PETER ROLAND
Einarsvej 17 B
2800 LYNGBY

DE DANSKE STATSBANER
GENERALDIREKTORATET

VEJLEDNING
i
Brugen af Benzinmotorvogne.
III.

(Gælder for Motorvognene Litra Me 31—47
og Mf 51—68.)

Hg 7k's vogn er fdl.
DSB ME 33.

September 1928.

JÄRNS BOKTRYCKERI, KÖPENH.

Motorvognen gøres klar til Brug.

1) *Benzin paafyldes*

Benzinhovedtanken gennem en Paafyldningsstuds, som udmunder udvendigt paa Vognen. Ved Hjælp af Pumpen i Førerrummet pumpes Benzinen op i Maalebeholderen i Førerrummet.

Benzinmængden i Hovedtanken maales ved Hjælp af en Maalestang, som stikkes ned gennem et i Tankens Overside værende Hul — lukket med et Skruedæksel —, som findes i Førerrummet. Hovedtanken rummer 125 Liter Benzin, Maalebeholderen 25 Liter. Det maa nøje overvaages, at der altid haves tilstrækkelig Benzin, og at der aldrig falder Snavs m. v. ned gennem Hullet, naar Skruedækslet er taget af.

2) *Vand fyldes paa Køleren*

gennem det ovenpaa Køleren anbragte Hul dækket med en Hængselsklap og en Si. Løftes denne Klap, skal man kunne se Van-

det staa ca. halvt op i Køleren, og det maa jævnlig paases, at dette er Tilfældet; i modsat Fald efterfyldes. Om Vinteren paafyldes eventuelt Kølervædske. (Vand tilsat Glycerin og Spirit.)

3) *Varmeapparatet bringes i Orden til Brug.*
Dette gøres efter de herom givne Forskrifter.

4) *Sand fyldes i Sandkasserne.*

5) *Smøringen efterses.*

Der smøres efter følgende Regler:

Hver Dag:

- a) Oliestand i Krumtaphus efterses med Viseren. Olien skal staa op til det øverste Mærke paa denne.
- b) Vandpumpens Fedtkopper tilspændes.
- c) Lejerne for Mellemaksel og Koblingsaksel paa Koblingshuset smøres.
- d) Leje for Udrykkeraksel smøres.
- e) Leje for Koblingspedal smøres.
- f) Speedometerdrevet paa forreste Hjulaksel smøres.
- g) Tachometerdrevet paa Motorens Topstykke smøres.

Hver Uge:

- a) Startmotorens Tandhjul smøres.
- b) Lejer for Gear- og Reversstænger, Forlag m. v. smøres.
- c) Benzintilførsels- og Magnetreguleringsorganerne smøres.
- d) Samtlige Lejer for Skub- og Reaktionsstænger smøres.
- e) Hus til Reaktionsfjeder smøres.
- f) Fjederboltene smøres.
- g) Lejer for Skiftearm m. v. til Reversgearet smøres.
- h) Bremsetøjet smøres.
- i) Lejer for Kardanaksel og Kardanled smøres.
- j) Ventilatornavet smøres.

Hver Maaned:

- a) Magneten smøres med 2 à 3 Draaber tynd Olie.
- b) Startmotoren smøres med 2 à 3 Draaber tynd Olie.
- c) Ladedynamoen smøres med et Par Draaber tynd Olie.
- d) Leje for Startsving smøres.
- e) Tandkrans til Startmotoren smøres.
- f) Fjederbladene smøres.

- g) Olien i Huset for Bagakseldrevet efterses; den fornyes eventuelt; der fyldes paa til Olien løber ud af det med Skrueprop lukkede Hul forneden paa Huset.
- h) Olien i Gearkasse efterses. Den fornyes eventuelt, og der fyldes paa til Olien staar op til Underkanten af Hovedakslen.
- i) Gliderspejlet paa Førerbremsehanen smøres (med Vaseline).
- k) Gliderspejlet for Omstyreventilen i Reversgearet smøres (med Vaseline).
- 6) *Akkumulatoren efterses.*
Vægtfylden skal være 1,275—1,285 i fuldt opladet Tilstand. Den maa aldrig gaa under 1,150. Sker dette, maa der straks oplades paany. Eventuelt paafyldes destilleret Vand, til Vædsken i hver Celle dækker Pladerne.
- 7) *Hovedafbryderen bag Førersædet lukkes.*
- 8) *Benzinhanen aabnes.*
Hanan sidder i Førerrummet paa Røret, der fører fra Benzinmaalebeholderen til Karburatoren.
- 9) *Motorakslen drejes et Par Gange rundt med Startsvinget*
for at suge noget Benzin til Motoren.

- 10) *Tændingen slttes,*
idet Nøglen anbringes i Tændingshullet paa Førerbrædtet, trykkes i Bund og drejes 90° i Urviserens Retning.
- 11) *Motoren startes*
ved at trykke paa Knappen til Selvstartermotoren, som faar Strøm fra Akkumulatorbatteriet. Dette bør skaanes saa meget som muligt, hvorfor Startsvinget bør bruges saa ofte som muligt.
- 12) *Kompressormøringen kontrolleres.*
Olien skal flyde ud i det paa Førerbrædtet siddende Kontrolglas i en jævn Strøm og fylde det omtrentlig til Underkanten af Glasset. Oliestrømmen reguleres ved at dreje paa Hanen.
- 13) *Tryksmøringen kontrolleres*
paa den ved Siden af ovennævnte Kontrolapparat anbragte Trykmaaler, der skal vise et Tryk paa mindst 1½ Atm. Er dette ikke Tilfældet, maa Smøresystemet efterses nøje.
- 14) *Ladestrømmen kontrolleres*
paa Ampéremetret, som viser op til 50 Ampère; normalt varierer Ladestrømmen fra 10—25 Amp.

15) *Bremsehaandtag paasættes.*

Førebremsehanen tilhøre for Føreren. Haandbremsen løsnes og Trykluftten kontrolleres efter de herom givne Forskrifter.

16) *Haandstangen for Kørselsretningen indstilles.*

17) *Koblingen løsnes.*

18) *Gearet indstilles.*

19) *Koblingen indskydes, Benzintilførslen reguleres.*

20) *Vognen køres ud af Remisen og standses.*

21) *Fyret i Varmekedlen antændes.*

Dette maa kun i særligt ugunstigt Vejr foregaa i Remisen. Trækket i Varmekedlen reguleres (se Instruktionen, som er ophængt ved Siden af Reguleringskabet).

22) *Lyset tændes*

— om fornødent — ved Hjælp af de i Førerrummet anbragte Afbrydere, een for hver Side af Vognen og Førerrummet. Batteriets Afladning kontrolleres paa Ampéremetret.

Motorvognen i Brugen.

1) *Tænding og Benzintilførsel reguleres*

saaledes, at Motoren arbejder saa jævnt som muligt. Høres smaa skarpe Lyde fra Cylindren maa der enten sættes lavere Tænding eller gives mindre Benzin, indtil Lyden er borte. Det maa paases, at der altid haves tilstrækkelig Benzin i Maalebeholderen.

2) De under Punkt 12—15 i forrige Afsnit nævnte *Kontrolleringer udfores* jævnligen under Kørslen.

3) *Bremsning.*

De i „Vejledning i Betjening af Trykluftbremsen“ givne Forskrifter maa nøje følges.

4) *Varmeapparatet tilses et Par Gange i Lobet af Dagen.*

Om fornødent fyldes flere Kokes i Varmekedlen, Trækket reguleres, Vandstanden kontrolleres.

5) *Gearskiftningen maa udfores saa blødt som muligt.*

Der maa ikke finde nogen „Rivning“ af Gearhjulstænder Sted. Ved Skiftning fra et

lavere til et højere Gear skal Koblingen udløses fuldstændig, altsaa Koblingspedalen trædes helt i Bund.

Ved Skiftning fra højere til lavere Gear sættes Gearskiftestangen i fri Gear, Motorens Omdrejningstal sættes op — ved at give Benzin —, medens Koblingen er indskudt; Benzinen tages da atter fra, og Koblingen trædes ud, hvorefter det lavere Gear kan indskydes. Dette maa ogsaa gøres uden „Rivning“.

Direkte Gear kan indskydes uden at Koblingen udløses, naar Tachometer og Speedometer viser samme Hastighed.

6) I Frostvejr maa der evtl. anvendes Jalousi foran Køleren eller paafyldes Kølervædske.

Motorvognen efter Brugen.

- 1) *Motoren standses ved at afbryde Tændingen.*
- 2) *Benzinhanen lukkes.*
- 3) *Bremsen efterses i Overensstemmelse med de givne Forskrifter.*

4) *Bremsehaandtaget aftages.*

5) *Haandbremsen tilspændes.*

6) *Hovedafbryderen aabnes.*

7) *Vogndorene aflukkes.*

8) I Tilfælde af Frostvejr dækkes Køleren med Asbesttæppe og eventuelt aftappes Vandet i Varmeapparatet, saafremt dette ikke kan holdes opfyret.